

Barokní sál Místodržitelského paláce Moravské galerie v Brně
17. února 2014 v 18 hodin

VELKÝ ZIMNÍ KONCERT

mužského pěveckého sboru Láska opravdivá

Leoš Janáček (1854-1928) .....**Ach vojna, vojna**, IV/17, č. 3 (1885)
na lidový text (Sušil 1860, č. 759: „Odvod“)

Aleksandr Dmitrijevič Kastalskij (1856-1926) ...**Chvalitě imja Gospodně č. 1** ^(P)
(kievskago respěva)

Pavel Křížkovský (1820-1885).....**Odvedeného prosba** (1862) ^(P)
(revidovaná verze) na lidový text (Sušil 1860, č. 759: „Odvod“)

.....**Výprask** (1859) ^(P)
(první verze) na lidový text (Sušil 1860, č. 805)

Josef Nešvera (1842-1914) .....**Moravě** (1920)
text Jan Havelka (1839-1886) ze sbírky *Vlasti, domovu a popelům*.

Arnošt Bohaboj-Förchtgott Tovačovský (1825-1874)

.....**Vlasti** (1867)
na text znojemského notáře, básníka a buditele Jana Vlka (1822 Telč – 1896 Lesná)

Sergej Vasiljevič Rachmaninov (1873-1943) ....**Voskresenije Christovo viděvše** ^(P)
op. 37 č. 10 (1915) z cyklu *Vsěnoščnoje bděnije*
pro mužský sbor upravil N. Nesedov, rev. Archim Matfej

Leoš Janáček.....**Odpočiň si** (1894) ^(P)

Smuteční sbor na text Sušilovy básně *Zpěv u hrobu p. Ant. Bočka* ze sbírky *Básně* (B 1847)

P Ř E S T Á V K A

Bedřich Smetana (1824-1884).....**Odrodilec** ^(P) (1863, první verze pro dva
mužské sbory) na text ukrajinského básníka Amvrosije Lukjanovyče Metlynského (1814-
1870) v překladu Františka Ladislava Čelakovského (1799-1852)

Leoš Janáček.....**Krásné oči tvé**, IV/17, č. 4 (1885) ^(P)
text Jaroslav Tichý (pseudonym Františka Jaroslava Rypáčka, 1853-1917)
z básně *Tvé oči* ze sbírky *V bouři a klidu* (Brno 1884)

Sergej Vasiljevič Rachmaninov .....**V molitvach něusypajuščuju Bogorodicu**
(1893) na text kondaku svátku Zesnutí Přesvaté Bohorodice

Antonín Dvořák (1841-1904) .....**Já jsem huslař** (1877), B 66 č. 3
na text básně Adolfa Heyduka (1835-1923)

Dmytro Stěpanovyč Bortňanskij (1751-1825)..**Těbe, Boga, chvalim č. 1 F-dur**
duchovní koncert na text ambrosiánského hymnu *Te Deum laudamus / Tebe, Bože, chválíme*

Leoš Janáček.....**Maryčka Magdónova**, IV/35 (1907) ^(P)
na text básně Petra Bezruče (pseud. Vladimíra Vaška, 1867-1958) ze sbírky *Slezské číslo*
(1903), později vyd. jako *Slezské písně* (1909)

zpívá mužský pěvecký sbor LÁSKA OPRAVDIVÁ, řídí Tomáš Krejčí a Jan Špaček
(P) – premiéra v podání L. O.

Poživování obrazových a zvukových záznamů je vítáno. Konec okolo 20. hodiny, jedna přestávka.

Ve spolupráci s Moravskou galerií v Brně.

Poděkování: Boris Klepal, Ing. Lubomír Linkov, Brno město hudby - www.mestohudby.cz,
Ústav hudební vědy FF MU

www.laskaopravdiva.cz --- <http://www.youtube.com/LaskaOpravdiva>

TEXTY SKLADEB

Janáček: Ach vojna, vojna

Ach vojna, vojna, nešťasná vojna,
dyž na ňu jít musím.
Sama královna a císařovna
do Moravy psala,
aby Janoška do vojny dostala.
U bíléj vody Janošek stojí,
hlavěnka ho bolí.
Janičku, nestoj, koničky nastroj,
pojedeš do vojny.
Já nepojedu, hlavěnka mě bolí.
Moja hlavěnka všecka porubaná,
moja galánka všecka uplakaná.
Ach vojna, vojna, nešťasná vojna,
dyž na ňu jít musím.
Mám hezké děvče,
opustit je musím.

Kastalskij: Chvalitě imja Gospodně

Chvalte jméno Hospodinovo,
chvalte, služebníci Hospodinovi.
Aleluja.
Blahoslaven Hospodin ze Siónu,
kterýž sídlí v Jeruzalémě. Aleluja.
Vyznávejte Hospodina, neboť je
dobrý a na věky milosrdenství
Jeho. Aleluja.
Vyznávejte Boha nebeského,
neboť na věky milosrdenství
Jeho. Aleluja.

Křížkovský: Odvedeného prosba

Ach, když sem já šel
od svej milenky,
břínkaly mně podkověnky.
Ach břínkaly mně a už nebudú,
černé oči plakat budú.
Ach černé oči, což vy pláčete,
šak vy moje nebudete.
Ach bude vojna, vojna nešťasná,
dyž ja umřu, modli se za mňa.

Křížkovský: Výprask

Co chce krkavec mítí,
umí to nastrojiti:
Ponúkl on na ty hody
šohaja do hospody.
Anča mu vyčítala,
kolik mu grošů dala.
A ty, kluku, za mé piješ
a s jinýma tancuješ.
A hned tanca zanechal,
a domů si pospíchal,
tam ho nešťěstí potkalo,
šest na něho číhalo.
Jedna chytne za ruce,
druhá sází lepance,
ostatní ho přebírajú,
záda mu prohýbajú.
Dyž se ho dost nabily,
do jamy ho shodily,
a z tej jamy on, ubohý,
nemohl vstat na nohy.

Běžel potom k rychtáři,
myslel, že se podaří.
Ten obrátil k němu srdce,
strčil ho do trdice.
Ješče musel kleknúti
a klobúček smeknúti,
panenkám se odprosití,
toho více nečiníti.
Ach, nešťasně to hody,
řadělaly mu škody.
Šel on, by se rozveselil,
Křeček mu tam dlužen byl!

Nešvera: Moravě

Moravěnko, drahá máti,
ó, jak krásná jsi ty zem!
Jak tě nemá milovati,
komu ty jsi domovem!
Modré hory, hory jasné
lesů šumných temný lem,
hle, ty nivy divukrásné,
klasů moře kolkolem.
Řinou řeky stříbropěnné
dýše dálkou luzný klid;
hle, ty vísky utěšené
a v nich chrabrý, dobrý lid.
Moravěnko atd.

Tovačovský: Vlasti

Milená má vlasti,
všechno dar má svůj,
k oslavení tvému,
co ti syn dá tvůj?
Slavík libohlasý tobě zazpívá,
louka kvítí svoje, hruda klasy dá;
řeky zlato, perly,
pramen léky své,
hory drahokamy zdobí skráně tvé.
Milená má vlasti!
Srdce vroucí mám,
celé s plnou láskou,
tobě, drahá, dám!

Rachmaninov: Voskresenje Christovo viděvše

Spatřivše Kristovo vzkříšení,
pokloňme se svatému Pánu Ježíši,
jedinému bezhříšnému.
Kříži Tvému klaníme se, Kriste, a
svatě vzkříšení Tvé opěváme a
slavíme, neboť Ty jsi Bůh náš,
kromě Tebe jiného nemáme a
jméno Tvé zýváme. Pojd'te,
všichni věřící, pokloňme se
svatému Kristovu vzkříšení,
neboť hle, skrze Kříž přišla radost
celému světu.
Stále dobrořečíc Pánu, opěváme
vzkříšení Jeho,
neboť ukřížování přetrpěv,
smrti smrt překonal.

Janáček: Odpočín si

Odpočín si v tichém chládku
po dusnotě života.
Stálého Ti nyní svátku

přeje věčná dobrota.
Tam, kdes nyní, nedosáhá,
čím by nitro stonalo.
Jinou pout' tam duch Tvůj koná,
jiné skutky obadá.
Po věčných tam dějin clona
před Tvým zrakem opadá.
Uděl Ti Bůh milost' svoji,
odpuť, v čem jsi provinil.

Smetana: Odrodilec

Kdo tebe, drahá vlasti, si neváží,
necht' lásky světlo nikdy neobráží
se v srdci jeho!
V plesu ni v želi nebud' mu přáno
přituliti se k nadřům příteli!
Kdo řeč tupí otcův, jí se rouhá,
zhyň všecka v duši té po dobrou
touha, jazyk bezctný oněměj!
Bud' zrádce ten jmín v lidstvu za
holomka a v cizím kraji zemřít bez
potomka!
Blahost se mu ni ve snu
nezamíhej, jen mrak a děsnost
kroky jeho stíhej a kam obrátí
pohled svůj, havran ho lačný
obletuj!
„Raduj se, lačný havrane, lahůdky
se ti dostane. Tím zrádcem vlasti
budeš se pasti. Raduj se,
havrane!”

Janáček: Krásné oči tvé

Hrom v dáli sténá,
blesk se míhá bleskem,
jak myšlenek rej v hlavě zmítané.
A dumná oblaka se rozplakala,
jak mladé oči z lásky tajené;
a s tím se pojí děsné větrů lkání,
hněv živlů soptí
v divném rozpoutání...
Mně vlídně, tiše kynou vábivé
dvě holubice míru, krásné oči
Tvé.
A v boji živlů přemýšlím,
zda jednou nad rovem mým
kdo slzu vyroní!
Až cherub smrti na čelo mě zlíbá
a chorál žití mého dozvoní:
tu v dáli snivou,
v moře vzpomínání
se duch můj vnoří
v teskném zadumání,
vstříc usmívají se mi
zářivé dvě čisté hvězdy, krásné
oči Tvé!

Rachmaninov: V molitvach

V modlitbách neumdlévající
Bohorodici,
jejíž přímlyvy jsou neochvějnou
nadějí pro svět,
neudržely ve své moci ani hrob,
ani smrt.
Jako Matku Života Ji přenesl do
života věčného

Ten, jenž se usídlil v Jejím vždy panenském lůně.

Dvořák: Huslař

Já jsem huslař přebohý,
nemám jen tu hřivnu,
a přec všudy se mi daří,
kam širákem kývnu,

Kam paličku poodložím,
trávník pučí avete,
a když slačik strunky hladí,
radost letí světem.

Mé píseňky polní kvítí,
ono ňadra zdobí,
děvčátka z těch sladkých zvuků
péřečka si robí.

Nedbám věru o nikoho,
třeba bez osuchu,
je v kytici dozajista
plných květů trochu.

A v každičkém takém květu
pohar šumné vůně,
by se těšil, kdo na lásku
v srdělenku stůně.

By se těšil, komu slzy
napadaly k líčku,
pro tu milou, milučičkou
naši svobodičku.

Bortňanskýj: Těbe Boga

Tebe, Bože, chválíme,
Tebe, Pane, vyznáváme,
Tebe, Předvěčný Otče, celá země
velebí.

Všichni Andělé, nebesa i všechny
Mocnosti,
Cherubíni i Serafíni
bez ustání Tebe vzývají:
Svatý, Svatý, Svatý, Hospodin,
Bůh zástupů.

Plna jsou nebesa i země vznešené
slávy Tvé.

Chválí Tě slavný sbor apoštolů,
početný zástup proroků
i světlé vojsko mučedníků,
a po celé zemi Tě vyznává Svatá
Církev:

nepostižitelně velebného Otce,
uctívaného, pravého a
jednorozeného Syna Tvého
i Svatého Ducha Utěšitele.

Ty jsi Král slávy, Kriste,
Tys Otce věčný Syn,
jenž pro naše spasení
nepohrdl panenskou útrobou
a člověkem se stal.

Ty jsi zlomil osten smrti
a věřícím otevřel Království
nebeské,

sedíš po pravici Boha ve slávě
Otcově
a znovu přijdeš jako Soudce.
Proto Tě prosíme:
pomoz služebníkům Svým,
jež jsi vykoupil drahocennou krví.
Dej, ať se radují s Tvými svatými
ve slávě věčné.
Spasiž, Pane, lid Svůj
a požehnej dědictví Svému,
spravuj je a vyvyšuj navěky.
Každého dne Tě budeme velebit
a chválit Tvé jméno na věky věků.
Budiž milosrdenství Tvé nad námi,
Hospodine,
neboť doufali jsme v Tebe.
V Tebe, Hospodine, složili jsme
naději svou,
ať nejsme zahanbeni navěky.
Amen.

Janáček: Maryčka

Šel starý Magdón
z Ostravy domů,
v bartovské harendě
večer se stavil,
s rozbitou hlavou do příkopy pad.
Plakala Maryčka Magdónova.
Vůz plný uhlí z koleje se zvrátil.
Pod vozem zhynula
Magdónova vdova.
Na Starých Hamrech
vzlykalo pět sirot,
nejstarší Maryčka Magdónova.
Kdo se jich ujme kdo jim dá jísti?
Myslíš, kdo bohaté doly má,
srdce má taky,
jako ty, Maryčko Magdónova?
Bez konce les se táhne
markýze Géra.
Otcové když zahynuli v dolech,
smí si vzít sirotek otýpku kolčí.
Maryčko, mrzne a není co jísti.
Maryčko, na horách plno dřeva....
Burmistr Hochfelder
viděl tě sbírat.
Co pravíš? Bude-li mlčet?
Co si to za ženicha vybrala sobě?
Bodák má k rameni,
na čapce peří,
ty jdeš s ním do Frýdku?
Co si to za nevěstu?
Schýlená hlava,
fěrtoch máš na očích,
do něj tečou hořké a horké
krůpěje s lící.
Frydečtí grosbyrgři,
dámy ze Frýdku
jízlivou budou se smáti ti řečí,
se síňky uzří tě Hochfelder žid.
V mrazivé chýši
tam ptáčata zbyla,
kdo se jich ujme, kdo jim dá jísti?

Po straně ostré jsou skály,
podle nich kypí a běží k Frýdku
šumivá, divoká Ostravice.
Slyšíš ji, ty?
Jeden skok nalevo,
po všem je, po všem.
Černé její vlasy
na skále se chytly,
bílé její ruce
zbarvily se krví.
Sbohem buď, Maryčko
Magdónova.
Na Starých Hamrech
vzad, na svatém poli
bez křížů, bez kvítí, krčí se hroby.
Tam leží bez víry samovrazi.
Tam leží Maryčka Magdónova.